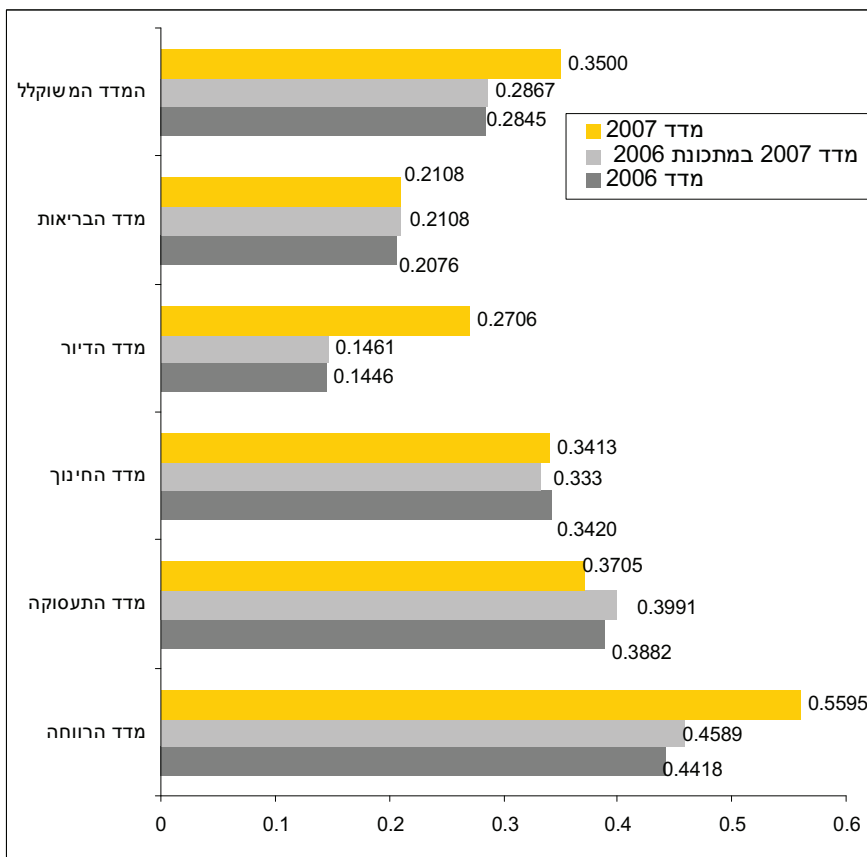

תוצאות חישוב המדדים המצרפיים

תרשים א': ערכי המדדים המצרפיים בדיור, בריאות, חינוך, תעסוקה ורווחה

וממד השוויון המשוקלל 2006-2007

כפי שניתן לראות מהתרשים שלעיל, המדדים המצרפיים מצביעים על אי שוויון לטובת האוכלוסייה היהודית. בדומה לשנה שעברה, הפערים הגבוהים ביותר הם בתחומי הרווחה, התעסוקה והחינוך, ואילו בדיור ובבריאות ערכי המדדים נמוכים יותר.

שיוניים בערכי המדדים בתחומים השונים:

ערך מדד הבריאות לשנת 2007 הוא הנמוך ביותר, למרות העליה שחלה בו בין השנים 2006 ל-2007, עליה המצביעה על התרחבות הפער לטובת היהודים. מדד הבריאות לשנת 2007 עומד על 0.2108 לעומת 0.2076 בשנת 2006.

ערך מדד הדיור לשנת 2007 עלה באופן משמעותי ביחס לשנה שעברה. מדד הדיור 2007 עומד על 0.2706, ואילו מדד הדיור 2006 עמד על 0.1446 (הנמוך מבין חמשת המדדים ב-2006). הסיבה לעליה המשמעותית במדד הדיור היא הוספה של שני משתנים חדשים. מאחר ומספר המשתנים העומד לרשותנו קטן יחסית, השפעתו של כל משתנה גבוהה יחסית.

מדד החינוך לשנת 2007 ירד מעט בהשוואה למדד החינוך לשנת 2006, כלומר הפערים בין יהודים וערבים בתחום החינוך הצטמצמו מעט. ערך מדד 2006 עמד על 0.3420, ואילו ערך מדד 2007 עומד על 0.3413.

מדד התעסוקה לשנת 2007 עומד על 0.3705, והוא נמוך בהשוואה לערך מדד התעסוקה בשנת 2006, שעמד על 0.3882. הסיבה לירידה - שינויים שהכנסנו השנה במדד, שכללו גריעה של משתנים המתארים את תחולת העוני והשפעת תשלומי העברה ומסים ישירים על הירידה בשיעורי העוני.

ערך מדד הרווחה לשנת 2007 הוא הגבוה מכל המדדים המצרפיים, ועומד השנה על 0.5595. ערך המדד מצביע על התרחבות הפערים בין יהודים וערבים יחסית למדד 2006. השנה לא כללנו במדד הרווחה משתנים על תעסוקה למרות הקשר ההדוק בין שני התחומים, כיוון שסברנו שהפרדה בין התחומים במדד תחמד יותר את תוצאות המדיניות בכל תחום ותחום.

מדד השוויון המשוקלל

לוח א': חישוב ערך המדד המשוקלל

תרומה למדד מתכונת 2007	תרומה למדד מתכונת 2006	תרומה למדד 2006	חלק משוקלל מתכונת 2007	חלק משוקלל מתכונת 2006	חלק משוקלל 2006	מדד 2007 מתכונת 2007	מדד 2006 מתכונת 2006	מדד 2006	משקל באחוזים 2007	משקל באחוזים 2006	שנת מיליון 2007	שנת מיליון 2006	הוצאה לאומית
20.1	23.9	24.7	0.0702	0.0685	0.0704	0.3413	0.3330	0.3420	20.6	20.6	49,972	45,293	חינוך
12.1	14.8	14.6	0.0425	0.0425	0.0416	0.2108	0.2108	0.2076	20.2	20.0	49,000	44,090	בריאות
23.2	15.3	14.9	0.0812	0.0438	0.0424	0.2706	0.1461	0.1445	30.0	29.3	72,884	64,583	דיור
40.3	40.3	39.0	0.1411	0.1157	0.1110	0.5595	0.4589	0.4418	25.2	25.1	61,264	55,290	רווחה
4.3	5.7	6.8	0.0151	0.0162	0.0192	0.3705	0.3991	0.3882	4.1	5.0	9,882	10,901	תעסוקה
100.0	100.0	100.0	0.3500	0.2867	0.2846				100.0	100	243,002	220,157	

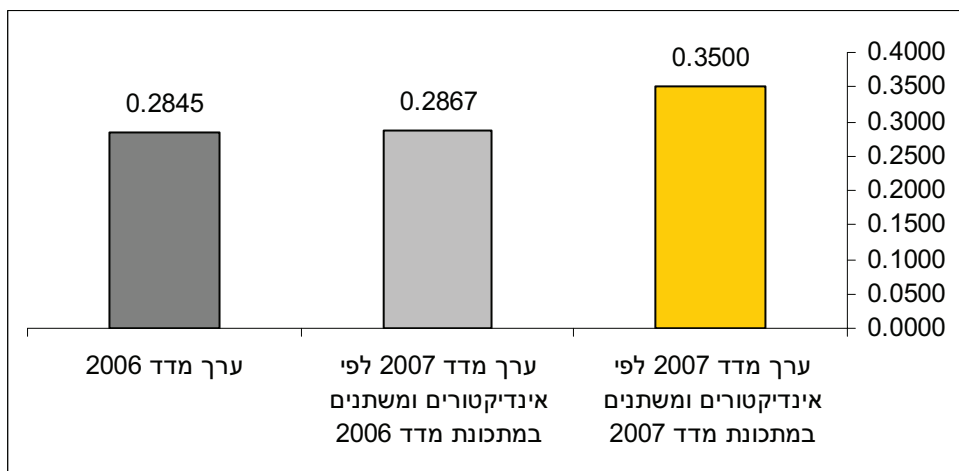
חישוב מדד השוויון הכולל נעשה באמצעות שקלולם של חמשת המדדים המצרפיים בתחומי הבריאות, הדיור, החינוך, התעסוקה והרווחה. משקלו של כל אחד מהמדדים המצרפיים במדד המשוקלל נקבע על פי ההוצאה הלאומית (סכום ההוצאות הציבוריות והפרטיות) בכל תחום ותחום. זאת משום שהן ההוצאה הציבורית והן ההוצאה הפרטית בתחומים אלה מבטאות את מדיניות ההקצאה ואת סולם העדיפויות, ולפיכך משקפות את המשקל המיוחס לכל תחום בפרקטיקה היומיומית של כלל הציבור.

הלוח שלעיל מציג את חלקו של כל תחום (באחוזים) מסך כל ההוצאה הלאומית בחמשת התחומים. על-פי חלקו של כל אחד מהתחומים מסך כל ההוצאה הלאומית בחמשת התחומים יחד נקבע משקלו של המדד המצרפי בכל תחום ותחום.

ערך מדד השוויון המשוקלל לשנת 2007 מצביע על עליה ברמת האי-שוויון בין יהודים וערבים. השנה התווספו 12 משתנים חדשים למדד ו-28 משתנים נגרעו ממנו, השינויים הללו היו הגורם העיקרי לעליה בערך המדד ולהתייצבותו על 0.3500. אולם גם ללא השינוי במערך המשתנים והאינדיקטורים ערך מדד 2007 (0.2867) עלה קלות, יחסית למדד 2006 (0.2845), מה שמצביע על גידול בממדי האי-שוויון.

תרשים ב': השינוי בערך מדד השוויון המשוקלל 2006-2007

מדד השוויון 2007 - הקדמה ודברי הסבר

ערך השוויון נגזר מהנחת היסוד שערך החיים הוא מכנה משותף לכל בני האדם, ערך המקנה להם זכות טבעית לחיים בכבוד. הזכות לחיים בכבוד היא זכותו של כל אדם, ללא קשר להבדלים כגון עושר, מוצא אתני, לאום, אמונה דתית, מגדר, נטייה מינית, תורשה, בריאות ותרבות. עם זאת, אותה זכות בסיסית כלל-אנושית לחיים בכבוד מחייבת התחשבות בשונות שבין בני האדם על כל מרכיביה. בני אדם נולדים לנסיבות חיים שונות, ורמת שליטתם בחייהם תלויה בנסיבות אלה. לפיכך, יישומן של זכויות יסוד מחייב התייחסות למכלול המשאבים העומדים לרשות החברה ולאופן הקצאתם של משאבים אלה בין חבריה.¹

חיוביותו של השוויון כערך אנושי נובעת ממניעים מוסריים-ערכיים וממניעים תועלתניים גם יחד. בהיבט המוסרי-ערכי נתפס השוויון כזכות טבעית של כלל הפרטים והקבוצות בחברה. בהיבט התועלתני שוויון הינו תנאי בסיסי לקיומו של משטר דמוקרטי. כמו כן, הוא אמצעי חיוני לקידום רמת היכולת והביצוע האנושית בתחומי החיים השונים, כגון כלכלה, חינוך ובריאות. מחקרים הראו כי אפליה ופערים כלכליים-חברתיים עמוקים פוגעים בהישגים בכל התחומים.² בנוסף, השוויון חיוני לגיבושה של ההסכמה החברתית ולשימורה, בשעה שתחושת קיפוח מרסמת ביציבות ובלכידות החברתית.³ מחויבותם של מדינות וארגונים לעקרונות השוויון, כאחד הערכים שלאורם יש לקבל החלטות ולעצב מדיניות, יצרה צורך הולך וגובר בפיתוח של אמצעי ניטור ומעקב אחר מצב השוויון בין פרטים ובין קבוצות שונות באוכלוסייה. ארגון האומות המאוחדות יזם את מדדי הפיתוח האנושי (Human Development Index), האומדים את הפערים ברמת הפיתוח האנושי בין מדינות. בארצות הברית יזמה הליגה האורבנית הלאומית (National Urban League) מדד שוויון בין שחורים ולבנים. במסגרת האיחוד האירופי התעוררו יוזמות לבניית מדד שוויון מגדרי, ובעקבות התרחבות תופעת ההגירה שוקדים שם על פיתוח מדד הכלה אירופי (European Inclusion Index) המאפשר מעקב אחר מדיניות ההגירה במדינות אירופה השונות.

מדד השוויון בין יהודים וערבים הינו המדד המצרפי הראשון בישראל המנתח באופן שיטתי את הפערים בין יהודים וערבים, אזרחי המדינה. באמצעות המדד אנו שואפים להציג תמונה, רחבה ככל האפשר, של מצב השוויון האזרחי בין יהודים לבין ערבים בישראל בשלושת היבטים העיקריים של האזרחות: שוויון בפני החוק, שוויון בזירה הפוליטית ושוויון חברתי-כלכלי. זאת כמובן במגבלות מצאי הנתונים העומד לרשותנו. לפי שעה מתמקד המדד בפן החברתי-כלכלי בלבד, והוא מהווה כלי השוואתי בין יהודים וערבים בתחומים הבאים: חינוך, רווחה, בריאות, תעסוקה ודור.

כדי להעריך באופן כמותי את רמת השוויון בין יהודים וערבים בכל אחד מהתחומים הנבחרים, תוך שילוב הולם של האינדיקטורים והמשתנים, יש צורך במדד מצרפי (אגרגטיבי), שבאמצעותו ניתן לכרוך את כל המשתנים יחד ולשקללם לערך כולל אחד. המדד המצרפי נותן משקל לכל קבוצת אוכלוסייה בהתאם לחלקה באוכלוסייה הכללית, ולוקח בחשבון את מידת השונות בין שתי קבוצות האוכלוסייה ביחס לכל משתנה. כלומר, הנחת היסוד היא שבתנאי שוויון, חלקה של כל קבוצה בעוגת המשאבים הכוללת תואם את חלקה באוכלוסייה הכללית. חמשת המדדים המצרפיים משוקללים יחד למדד משוקלל אחד. משקלו של כל אחד מהתחומים (חינוך, בריאות, רווחה, תעסוקה ודור) במדד המשוקלל נקבע בהתאם לחלקו של כל תחום בסך כל ההוצאה הלאומית של חמשת התחומים יחד.

1 Edward N. Zalta (Ed.) *Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Stanford CA: Center for the Study of Language and Information, Stanford University, 1998.

2 United Nations Development Programme, "Inequality and Human Development" *Human Development Report*, 2005.

3 דו"ח ועדת החקירה הממלכתית לביורר ההתנגשויות בין כוחות הביטחון לבין אזרחים ישראלים באוקטובר 2000, ירושלים: אלול,

מטרות המדד

מדד השוויון נועד לשרת ארבע מטרות עיקריות:

- לשמש כלי מעקב אחר מדיניות הממשלה ותוצאותיה.
- לנטר את מצב הפערים בין יהודים וערבים בפרק זמן נתון ולאורך ציר הזמן.
- להשפיע על דעת הקהל באמצעות העלאת המודעות, ולקדם את המחויבות לשוויון.
- לקבוע יעדים לסגירת הפערים בין שתי קבוצות האוכלוסייה.

קהלי יעד

שני קהלי היעד העיקריים של המדד הם מוסדות הממשל מחד גיסא, והציבור הרחב מאידך גיסא. לצד מעקב והפעלת לחץ על מוסדות הממשל נחוץ תהליך של העמקת המודעות הציבורית לתוצאותיהם ההרסניות של האפליה והאי-שוויון, והעצמתן של אוכלוסיות הסובלות מן האפליה כדי שיוכלו להתגונן מפניה ביתר יעילות.

שימושי המדד

המדד משמש כלי לאבחון ואיתור מצבים של אי-שוויון, למדידת ממדי האי-שוויון, ולניטור התקדמות או נסיגה במצב השוויון לאורך ציר הזמן. בשלבים מתקדמים יותר נוכל, באמצעות המדד, להצביע על אפשרות לקשרים בין משתנים שונים לבין תוצאות בשטח.

אוכלוסיית המדד

מרבית נתוני המדד, הינם נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן ה"למ"ס) שמפרסמת את נתוניה בשלוש קטגוריות של קבוצות אוכלוסייה: 1. ערבים אזרחי מדינת ישראל ותושבי מזרח ירושלים; 2. יהודים אזרחי מדינת ישראל; 3. אחרים, דהיינו אזרחי מדינת ישראל שאינם יהודים ואינם ערבים. מדד השוויון מתייחס לשתי קבוצות אוכלוסייה: ערבים ויהודים. הקטגוריה הראשונה מכילה את הערבים אזרחי ישראל כולל תושבי מזרח ירושלים ואילו האחרונה מורכבת מיהודים ואחרים - בני דתות אחרות שאינם ערבים.

מקורות הנתונים למדד

הנתונים שעליהם מתבסס מדד השוויון לקוחים מנתוני-מדף קיימים, המפורסמים על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המוסד לביטוח לאומי ואתרי ממשל, וכן מנתונים שנמסרו לנו על ידי מחלקות חופש המידע במשרדי ממשלה שונים. איכות הממצאים של המדד תלויה במידה רבה מאוד בהיקפם של המשתנים שהוא מכיל ובאיכותם. אנו מקווים כי בהמשך הדרך יגדל מאגר הנתונים המופקים עבורנו על ידי משרדי הממשלה, כדי שנוכל להרחיב ולהעמיק את התמונה שהמדד מתאר, ולשקף באמצעותו בדרך טובה ובהירה יותר חסמים והזדמנויות לקידום השוויון.

מדגם ישובים

לא כל הנתונים העומדים לרשותנו מובאים באופן מצרפי, וחלקם מתפרסמים על פי ישוב. במקרים אלה נעשה שימוש במדגם ישובים, הכולל אחד-עשר זוגות של ישובים (אחד יהודי ואחד ערבי) בעלי נודל אוכלוסייה דומה, השייכים לאותו מחוז גיאוגרפי (ראו לוח ב').

לוח ב': מדגם ישובים יהודיים וערביים

ישובים ערביים		ישובים יהודיים		מחוז
אוכלוסייה 2006 (אלפים)	שם היישוב	אוכלוסייה 2006 (אלפים)	שם היישוב	
64.8	נצרת	50.4	נהרייה	מחוז הצפון
25.0	סחי'נין	24.7	מגדל העמק	
10.8	עין מהל	8.4	חצור הגלילית	
42.2	אום אל-פחם	39.7	קריית מוצקין	מחוז חיפה
11.4	ג'סר א-זרקא	10.6	בנימינה - גבעת עדה	
33.9	טייבה	37.5	ראש העין	מחוז המרכז
21.1	טירה	26.2	קריית אובו	
17.4	קלנסווה	25.5	יהוד - נווה אפרים	
5.8	אבו-גוש	3.1	קריית יערים	מחוז ירושלים
40.6	רהט	33.4	דימונה	מחוז הדרום
10.3	כסיפה	8.5	ירוחם	

אינדיקטורים ומשתנים

מדד השוויון, על חמשת תחומיו, מכיל 16 אינדיקטורים ו-96 משתנים. אנו שואפים להכיל במדד אינדיקטורים ומשתנים שיש לגביהם הסכמה רחבה ככל האפשר, ולשפר ככל האפשר את שיקוף המצב. האינדיקטורים והמשתנים שנבחרו מבוססים על יחידות חקירה שונות (פרטים, משפחות, קבוצת אוכלוסייה, אזור גיאוגרפי וכו'), וניתן לשקף באמצעותם מטרות חברתיות, כלכליות ופוליטיות.⁴ כמו כן ניתן להשתמש בהם כאמות מידה לשינויים מתבקשים במדיניות. ניתן למיין את משתני המדד על פי קטגוריות שונות, ועל-ידי כך לנתח את המצב הקיים בממדים שונים ובהיבטים שונים (למשל, משתנים המתארים תשומות ומשתנים המתארים תפוקות).

מדד השוויון הוא מדד צומח ומתפתח, ועל כן אנו שואפים להרחיב את מספר המשתנים והאינדיקטורים הכלולים בו. עם זאת, אנו מודעים לכך ששינויים במערך האינדיקטורים והמשתנים פוגע ברציפות המדד. על כן, שינויים שיש להם השלכות מרחיקות לכת על ערך המדד ועל רציפותו יוכנסו רק מדי כמה שנים. השנה ערכנו שינוי במערך האינדיקטורים והמשתנים באופן שפגע ברציפות המדד ביחס למדד 2006. על כן מופיע המדד השנה בשני ערכים - האחד, ערך מדד 2007 על סמך מערך האינדיקטורים והמשתנים משנת 2006; והשני, מדד 2007 על סמך המערך החדש. 12 מתוך 96 המשתנים במדד הנם משתנים חדשים. 28 משתנים שנכללו במתכונת המשתנים והאינדיקטורים במדד 2006 נגרעו ממנו, ואינם נכללים במתכונת 2007.⁵

4 ראה לוח אינדיקטורים ומשתנים ע' 74-71.
5 ראו הסבר ופירוט לגבי תוספת או גריעה של משתנים או אינדיקטורים בכל אחד מפרקי המדד.

טווח הערכים של המדד

טווח הערכים של המדד, *index*, נע בין (-1) ל- (1). כאשר ערך המדד שווה אפס הוא מצביע על שוויון מלא. כאשר ערך המדד נוטה לערך 1 מצביע הדבר על אי-שוויון לטובת האוכלוסייה היהודית, וכאשר ערך המדד נוטה לערך (-1) הדבר מצביע על אי-שוויון לטובת האוכלוסייה הערבית.

הצגה מתמטית

כל משתנה מיוצג ע"י הממוצע על פני 5 שנים, המסומן ב- c_i , כאשר i מציין משתנה נתון מתוך n משתנים שונים. לכל וקטור c_i יש איברים, כאשר j מציין אוכלוסייה נתונה מתוך m תתי-אוכלוסיות שונות (במקרה שלנו $m=2$, יהודים וערבים).

ניתן לחשב ערך ממוצע לכל משתנה i לשה"כ אוכלוסייה (שיסומן mc_i) באופן הבא:

$$mc_i = \sum_{j=1}^m p_j c_{ij}$$

$$\sum_{j=1}^m p_j = 1 \text{ : כאשר } p_j \text{ הנו מקדם השקלול לאוכלוסייה } j \text{ ומתקיים :}$$

על מנת לצרף משתנים שונים שנמדדו ביחידות שונות, מתקנים כל וקטור c_i לווקטור חדש, N_i כך ש:

$$N_{ij} = p_j c_{ij} / mc_i$$

לכן עבור כל i נוצר משתנה דיכוטומי עם פרופורציות $\sum_{j=1}^m N_{ij} = 1$, עם ממוצע שווה ל-

$$\bar{N}_i = \sum_{j=1}^m N_{ij}$$

וסטיית תקן ששווה ל- $S_i = (\bar{N}_i * (1 - \bar{N}_i))^{0.5}$.

$$IND_j = \sum_{i=1}^n \frac{(\bar{N}_i / S_i)}{(p_j / S_i)}$$

נגדיר וקטור מהצורה

מחשבים את המדד המצרפי לכל תת-אוכלוסייה בהתייחס לתחום הנחקר שיסומן IND_j כסכום משוקלל של וקטור המשתנים המתוקן לאותה תת-אוכלוסייה ($\bar{N}_i$), כאשר המשקל הניתן למשתנה במדד הוא ההיפוך של סטיית התקן S_i . המנה בנוסחת IND_j אנלוגית ליחס בין "המצוי (observation) לבין הצפוי (expectation).

המדד IND_j חושב עבור כל תת-אוכלוסייה בנפרד, ויצרנו מדד יחסי חדש שהוא היחס בין ההפרש בין המדד של שתי תתי-אוכלוסיות מחולק בערך המקסימאלי של המדד בין שתי תתי-אוכלוסיות, וסומן *index*-2.

במקרה שלנו ישנן שתי אוכלוסיות, יהודים וערבים, ולכן $j=1,2$. המדד מוגדר כ-

$$index = \frac{IND_1 - IND_2}{Max(IND_1, IND_2)}$$

פונקציית ה- $Max(\dots)$ מבטאת את ההשלמה (ההעברה) שיש לבצע בביטוי של המכנה בכדי להגיע לשוויון עבור תת-האוכלוסייה שקיבלה פחות מהחלק המגיע לה על-פי חלקה היחסי באוכלוסייה הכללית. יצוין כי כדי לשמור על אחידות ההשפעה של השינוי בערכי הממוצע של המשתנה הנחקר סווגו המשתנים שבניתוח על פי אופן השפעתם על כיוון ערכי המדד. ישנם משתנים שככל שערך הממוצע שלהם גבוה יותר כך הם משפיעים לחיוב על מצבה של תת-האוכלוסייה. לעומתם ישנם משתנים שככל שערך הממוצע שלהם גבוה יותר הם משפיעים לרעה על מצבה של תת-הקבוצה (יחס הפוך). לדוגמה, בתחום החינוך, כאשר ממוצע מספר הילדים בכיתה יורד אזי מצבה של תת-האוכלוסייה משתפר. משתנים אלו עברו טרנספורמציה והם נרשמים בערכם ההופכי (1 חלקי ממוצע המשתנה). שאר המשתנים מוצגים ללא שינוי.

תכונות ומאפיינים של המדד

- המדד הינו בעל תכונות סטטיסטיות מקובלות במדדים מאותו סוג.
- המדד מתאפיין ביכולת ניבוי השינויים במצב השוויון/האי-שוויון.
- ישנה חשיבות רבה לערך פרמטר השקלול בנוסחת המדד. לכן יש לקבוע ערך בעל משמעות (יכול להיות ערך שונה לאינדיקטורים ומשתנים שונים) שמבטא מדיניות ו/או חלוקה אמיתית, או לחלופין כפרופורציות בין שתי קבוצות אוכלוסייה. כאשר פרמטר השקלול אחיד וקבוע ישפיעו ערכי המשתנים על מידת השוויון בין שתי קבוצות האוכלוסייה. כאשר יש שינוי הן בפרמטר השקלול והן בערכי המשתנים ישפיעו עוצמות השינוי והיחס ביניהן על מידת השוויון. ניתן להשתמש בערכים שונים לפרמטר השקלול עבור משתנים שונים, כמובן תוך שמירה על המשמעות הרלוונטית לשקלול המוצע.
- ככל שהתפלגות המשתנים זהה במובן של שוויון בין מומנט ראשון (ממוצע) ומומנט שני (שונות) בין שתי האוכלוסיות, ערכו של המדד שואף לאפס (שואף לשוויון).
- המדד $index$ לוקח בחשבון לא רק את הערך של המשתנה i המתוקנן של קבוצת אוכלוסייה אחת אלא גם את המרחק בין המשתנה i המתוקנן באוכלוסייה אחת לבין המשתנה i המתוקנן בקבוצת האוכלוסייה השנייה.
- המדד $index$ הינו פונקציה של פרמטר השקלול, חלקה במרחב, פרט לקצוות (בקצוות ערך המדד שווה לאפס, כי לא מתקיימת הנחת קיום שתי קבוצות אוכלוסייה).
- בהינתן צורת התפלגות המשתנים באוכלוסייה א' ו-ב', ובהנחה שהתפלגות המשתנים באוכלוסיות א' ו-ב' אינן זהות במובן של מומנט ראשון ושני, אזי קיים ערך $\hat{a}$ של פרמטר השקלול a שעבורו $index > 0$. כאשר $\hat{a} \geq a \geq 0$, ככל ש- a מתכנס ל- $\hat{a}$ אזי $index$ מתכנס לשוויון מוחלט. לעומת זאת כאשר $\hat{a} > a > 1$ ו- a מתכנס ל-1 אזי $index$ מתכנס לאי-שוויון מוחלט. תכונה זו מצביעה על כך שגם אם הפער בין שתי קבוצות האוכלוסייה גדול, קיים תחום של פרמטר השקלול שהוא $(\hat{a}, 0)$ שבו $index$ מתכנס לשוויון למרות חלקה של תת-אוכלוסיית הייחוס, וזה מבטיח רמת אי-שוויון נתונה בהינתן האינדיקטורים שבניתוח.

המדד המשוקלל

המדד המשוקלל מסכם את חמשת המדדים המצרפיים ומבטא את המרחק של שתי קבוצות האוכלוסייה מנקודת השוויון. כל אחד מהמדדים המצרפיים משוקלל בהתאם למשקלו היחסי של כל אחד מחמשת התחומים בהוצאה הלאומית. רציונל השקלול בהוצאה הלאומית נעוץ בעובדה שההוצאה הלאומית כוללת את סך כל ההוצאה הציבורית (ממשלה, שלטון מקומי, מלכ"רים) בהתאם למדיניות ולסולם העדיפויות הלאומי, ואת סך כל ההוצאה הפרטית (משקי בית ופרטיים) בתחומים השונים בהתאם ליכולתם והעדפותיהם. סיכום קומבינציות המכפלה של ערכי המדדים בחמשת התחומים באחוזי ההוצאה הלאומית, מציג את התמורה הסופית בין ההקצאה של הממשלה ומשקי הבית לבין המשאבים בפועל.

שיטת החישוב

חישוב ערך המדד נעשה על-ידי שימוש בגיליון אלקטרוני (Excel). נעשה שימוש בשיטת המאקרו של התוכנה כדי לבצע סימולציות למידת הרגישות של ערך המדד המצרפי לשינוי של ערכים. למשל, נבדקה רגישות המדד לשינויים הן בפרמטר השקלול והן בערכי המשתנים והאינדיקטורים השונים בקרב שתי האוכלוסיות בכל אחד מהתחומים.

